

SMÖGENDAGEN 2016

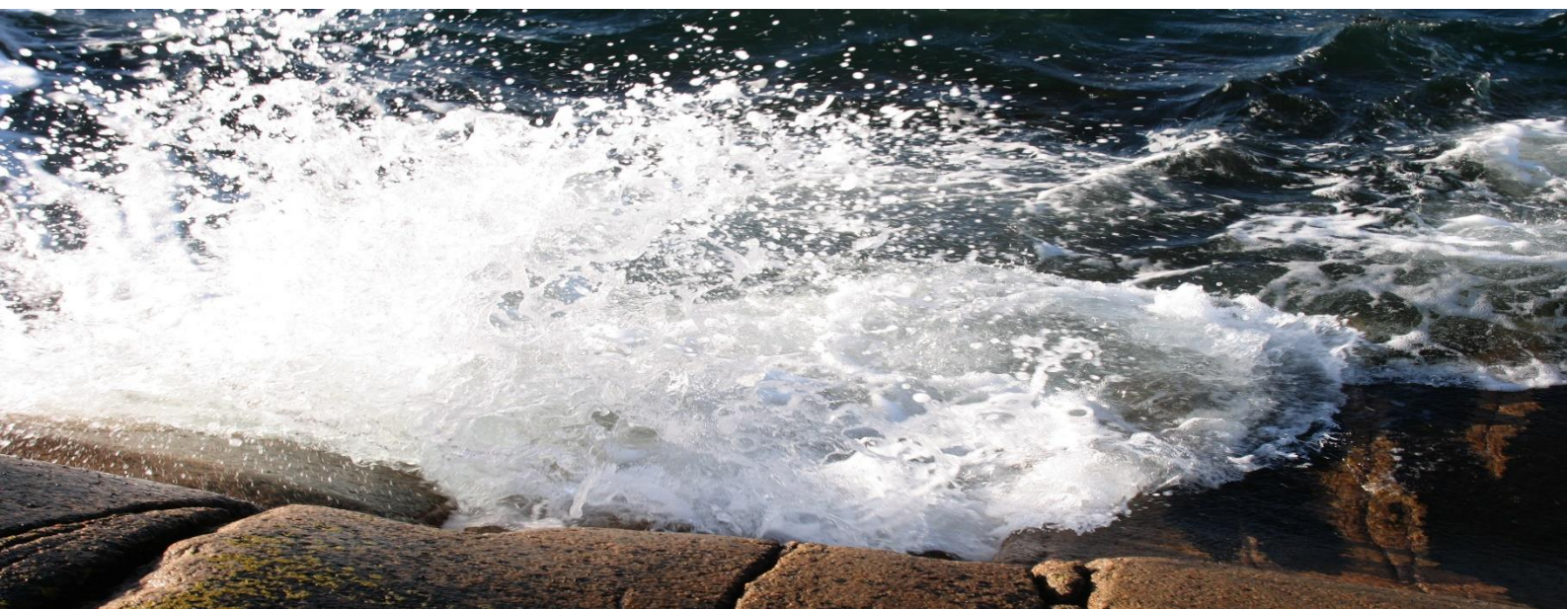
Företagande, Maritima miljöer,
Kapital & Innovationer #6

#smögendagen

Tisdagen den 28 juni
Hotell Smögens Hafvsbad

Havet är en förutsättning för liv på jorden

Havet är en del av våra ekologiska system och näringskedjor. Naturen har sin egen naturliga påverkan på både land och hav, medan påverkan från mänskligheten som den utvecklats ger oss anledning till oro och eftertanke. Dagligen vittnas om förekomst av föroreningar i naturen, havet och vattendrag. Under Smögendagen ska vi lyfta fram exempel på observationer om hur nedskräpning gestaltar sig i havet, men vi ska framför allt visa upp vad som görs för att städa upp samt vilka möjligheter till företagande och sysselsättning som våra beslut och projekt kan leda till. Här kan lönsamt företagande och miljönytta gå hand i hand.

Vi vet att världens hav inte räcker till för att mätta alla människor på jorden. Är fiskodling på land ett alternativ utan att förstöra miljön? Det är frågor som är högaktuella idag inom forskningen. På Smögendagen får vi höra hur långt forskningen har kommit. Nu gäller det att ta fram kreativa, innovativa och lönsamma lösningar, innan det är för sent.

Dagens moderator

Anna-Karin S. Öjerskog, moderator, föreläsare och ledarskapscoach.

Världsmästare i segling och ambassadör för Håll Sverige Rent.

www.a-head.se

PROGRAM 08.30 - 16.00

08.30 **Registrering – Kaffe & smörgås med mingel/utställning**

09.00 **Välkommen**

Mats Abrahamsson, kommunalråd, Sotenäs kommun
Per Nordberg, vd Fouriertransform

Landshövding Lars Bäckström

Uppstädning av havet – affärsmöjligheter

Vittnar om nedskräpning i världshaven

Anna-Lena Elled, Search Magazine

Så ser det ut i siffror – varför?

Thord Görling, Hållö affärsutveckling

BENSTRÄCKARE – kaffe & frukt

Håll havet rent – Återvinning av marint skräp

Richard Finn, styrelseledamot Smögens fiskauktion

Företagarna Sotenäs

Malin Oresten, ordf. Företagarna Sotenäs

BREXIT, vad händer nu?

Günther Mårder, vd Företagarna

12.15 **LUNCH**

Solvatten

Kärstin Jacobsson, ordförande SOR optimisterna Sotenäs

Vad gör Fouriertransform i Sotenäs

Per Nordberg, vd Fouriertransform AB
Jörgen Samuelsson, Fouriertransform, Sotenäs
Johan Lundkvist, Fouriertransform, Sotenäs

Havets råvaror – aquaculture – entreprenörens perspektiv

Akvakultur och framtida matförsörjning i ett globalt perspektiv

Anders Kiessling, SLU - Sveriges lantbruksuniversitet

Småskaligt fiske med selektiva redskap

Sixten Söderberg, Fiskarföreningen Norden

BENSTRÄCKARE, kaffe & kaka

The principle of RAS, utrustning/teknik för att odla fisk

Jacob Bregnballe och Jens Jensen, AKVA Group

Vad finns i marina råvaror?

Mia Dahlström, Institutionen för marina vetenskaper GU och SP
Sofie Allert, Swedish Algae Factory

Sammanfattning av dagen - samt mingel

Anna-Karin S. Öjerskog, moderator, AHEAD
Peter Hemlin, ordf. Kommunfullmäktige, Sotenäs kommun

VÄLKOMNA

Mats Abrahamsson, (M), kommunalråd Sotenäs kommun inledningstalade och hälsade alla deltagare välkomna. Han menade att det finns otroliga affärsmöjligheter inom det marina området i Sotenäs.

Skräp driver runt över gränser – bryts inte ner. I kommunernas internationella miljöorganisation Kimo lyssnade, lärde och formade Mats Abrahamsson under tjugohundratalets början sina miljöåsikter och sitt kunnande på området.

Frågorna är internationella och borde inte vara politiskt så kontroversiella som de tydligtvis är: skräp i havet flyter från ett land till ett annat, från en kust till en annan. De måste tas omhand där de landar.

”Det kommer ni se några exempel på under dagen. Njut också av det vackra vädret som vi alltid levererar” sade han och syftade på att vädret under Smögendagen alltid brukar vara av bästa sort. Även denna dag.

Per Nordberg, vd Fouriertransform AB, tog vid efter Mats Abrahamsson och berättade att företagsnamnet kom från en klimatforskare på 1700-talet som hette Fournier. Per Nordberg är medgrundare av Smögendagen och berättade att det är för sjätte gången som den genomförs och har i år 180 deltagare, vilket är fler än tidigare.

”Jag hoppas att dagen kan inspirera. Det är viktigt att vi kan nätverka och få fram ett riktigt fint företagande. Jag som sommarboende i Sotenäs känner alltid att det finns en otrolig energi i den här delen av landet” sade han.

Landshövding Lars Bäckström

Det är fjärde gången landshövding Lars Bäckström deltar. Han läste i sitt inledningstal upp en del av Bohusvisan av Fredrik Nycander och påpekade några viktiga rader. "Havet plöjer jag". Det är ju det vi ska diskutera idag. Kan man plöja havet? Ja, det tror jag att vi kan. Allt liv måste ju ha vatten, sade han.

Dessutom lever vi på en blå planet, 70 % består är vatten.

Han berättade också att han nyligen haft förmånen att få träffa Chiles president Michelle Bachelet. Hon undrade om han kunde skaffa henne en låda sill från Bohuslän. Det fick han ordna förstås. Och påpekade hur känt våra bohuslänska delikatesser är långt utanför våra svenska gränser och hur viktigt det är att vårda dem med en ren havsmiljö.

Ett nytt ord som Landshövding Lars Bäckström vill få med i Svenska Akademiens ordlista **MÅLAMOD** – är att våga arbeta med det som nästan är omöjligt. Att ha mål och mod med att arbeta mot de fem miljömålen som staten och länsstyrelsen satt upp.

Alla måste vara överens – medborgarna, offentliga sektor, näringsliv för att jobba mot att få havet i balans. Att arbeta med att få miljöhänsyn ihop med näringslivsutveckling.

Vittnar om nedskräpning i världshaven

Anna-Lena Elled, Search Magazine, deltog i SCA-teams kappsegling i Volvo Ocean race 2015 som reporter.

Anna-Lena Elled visade en film som lyfte fram baksidan av tävlingen. "Vi befann oss så långt bort från land, ändå var där fullt med skräp" berättade Anna-Lena Elled.

Besättningsmedlemmarna vittnade om hur hemskt det var att se denna miljöförstöring och att en förändring måste ske.

När segelbåtarna skulle ta sig ut ur Malackasundet fick de kryssa mellan allt skräp och döda djur som låg och flöt både uppe på havsytan och par meter nedanför havsytan. Allt som fastnade i båten kunde dra ner dess fart, därför var det viktigt att kryssa rätt.

När teamet vann en deletapp kände hon att barndomens visdomsord hade gått i uppfyllelse: "När jag var barn fick jag alltid höra att hårt arbete lönar sig och det har jag fått bekräftat med team SCA. Grym känsla när alla jobbar mot samma mål och det omöjliga synes möjligt."

Kan man segla över en ocean på 2-3 veckor så förstår man att havet inte är oändligt och vi måste vara aktsamma om det.

HUR LÅNG TID TAR DET?

- PLYWOOD: 3 ÅR
- FIMP: 18 ÅR
- PLASTPÅSE: 20 ÅR
- ALUMINIUMBURK: 200 ÅR
- FISKELINA: 600 ÅR
- VATTENFLASKA: 700 ÅR

Så ser det ut i siffror – varför?

Havet möter himmelen och människan möter båda.

Thord Görling, Hållö affärsutveckling, berättade att utsläppen i havet kommer till 70-80 procent från landbaserad verksamhet och 20-30 procent från havsbaserad verksamhet. Utsläppen består av plast, kartonger, burkar och annat avfall, som hamnar i havet. Plasten är den största delen. En del av plasten bryts sedan ner till mikroplast.

”Det finns mycket mikroplast i havet, en del så små att de inte ens går att se. En del fiskar äter hellre mikroplast än mat och ”vad får vi då i oss när vi äter fisken?” frågade han.

Att det finns så mycket plast och föroreningar i haven beror bland annat på deponier. När han besökte Singapore för en tid sedan visade det sig att landet hade lyckats öka sin yta rejält de senaste åren. Det berodde bland annat på att man byggde deponier i strandkanten. När stormar rev med sig delar av deponierna ut i havs blev de till föroreningar som flyter omkring som ”öar”.

”Det är det vi nu kan se, bland annat i Syd kinesiska sjön. Där finns det öar av plast och annat flytande skräp. Runt dessa öar är det fullt av fiskebåtar. Det verkar var så, vilket bekräftats av studier, att fiskar och andra vattenlevande djur föredrar att äta mikroplast framför normal föda”, sade han.

Bioplast är tyvärr inte en lösning, då den inte bryts ner tillräckligt bra i havet. Det är för kallt och för lite sol.

Miljö och energimässigt är det inte bra att elda upp plasten, utan den bör material-återvinnas. Då sparar vi mycket mer energi än att elda upp den tillsammans med hushållssopor.

Sverige är inte oskyldigt i sammanhanget. Här finns 25 platser för dumpning av farligt avfall, ammunition mm. Men det är gamla synder.

Lösningen är att städa upp och framför allt minska utsläppen, annars kan vi ha lika mycket plast som fisk i havet om 30-40 år.

Vi behöver också få kontroll över flöden och tillförseln, för det kan inte fortsätta så här. Vi fyller på med 6,5 miljoner ton per år.

Vi behöver ändra våra beteenden både frivilligt och genom lagstiftning. Till exempel införa deponiförbud i många fler länder sade han.

Håll havet rent –

Återvinning av marint skräp

Richard Finn, styrelseledamot Smögens fiskauktion, berättade om projektet "Håll havet rent" som initierats av Smögens Fiskauktions vd Joakim Jansson. Projektet ska på ett enkelt sätt ge yrkesfiskare möjlighet att kunna kasta och sortera marint skräp som fastnat i trål och redskap och även kasserade fiskeredskap. Att få ett renare hav.

Ett flertal av hamnarna i Norra Bohuslän finns med i projektet och har containrar där fiskarna kan slänga skräpet som sedan hämtas av Smögens Fiskauktion för sortering. Sedan förs det vidare till Nordens Trålverkstad på Smögen för ytterligare sortering. Därefter förs det till en plaståtervinningsfabrik i Danmark eller hämtas upp av Rambo.

Finns containrens idag i:

Smögen
Lysekil
Strömstad
Hamburgsund
Grebbestad och Fjällbacka
(Ringer o begär hämtning)
Resö

Skräpet hämtas upp samtidigt som fångster till auktionen. Tar emot, separerar och forslar bort de olika fraktionerna.

Till Nordens Trålverkstad på Smögen lämnas oljebaserade plastrester för vidare återvinning

- trålröster
- plastbackar
- bojar
- wire

Skickas sedan till Plastix återvinningsfabrik i Danmark

Inte oljebaserat marint skräp:

- Rambo ställer ut och hämtar containrens i hamnarna.

Plastix, som plaståtervinningsfabriken heter, använder plasten till att göra lego, plastpellets och bilinredning bland annat. Än så länge får man inte betalt för plastskräpet man levererar till fabriken, men tanken är att det ska gå att få lönsamhet i det.

37 båtar deltar för närvarande med att lämna skräp, men förhoppningen är att det ska bli fler. Hittills har man samlat in 22 ton kasserade fiskeredskap och på kuppen fått ett renare hav och motiverade och engagerade yrkesfiskare.

"Nu vill vi få igång fler aktiva insamlare" sade Richard Finn.

Företagarna Sotenäs

Malin Oresten, ordf. Företagarna Sotenäs, berättade att man under hösten ska hålla information om offentlig upphandling för företagen. "Det gör vi för att våra lokala företag ska vilja lägga anbud" berättade hon.

Hon var också både glad och stolt över att hennes vd för Företagarna, Günther Mårder, var på plats, här i Sotenäs.

"Han är en prisad digital kommunikator" sade hon. Vilket han visade genom att göra sitt föredrag till en livesändning.

BREXIT, vad händer nu?

Det nu mycket aktuella diskussionsämnet är att England har folkomröstat och att de engelska folket vill att England ska gå ut ur EU.

Günther Mårder, vd Företagarna, bytte ut sitt planerade anförande

"Digitalt samarbete skall lyfta småföretagen" till att prata om "BREXIT" istället.

Se hela hans framförande på **#smögendagen**.

Vad som ledde dit och hur det kunde hända. Han menade att de engelska politikerna med premiärministern David Cameron i spetsen varit naiva och inte förstått missnöjet med EU bland den egna befolkningen.

"Allt talade enligt bettingföretagen för att landet skulle stanna i EU. Det fanns en kraftig uppslutning för det i London, Skottland, Nordirland och i förortererna runt London. Skottarna får mycket bidrag från EU. Man ville också behålla London som det starka finansiella centrumet och behålla aktuella utländska investerare" sade Günther Mårder.

Efter ett misslyckat politiskt maktspel från David Cameron och en allmän missnöjesyttring blev det inte så. Invandringsfrågan var central. När det blev känt att en knapp majoritet av landets medborgare valt Brexit föll pundet och börserna kraftigt.

”EU är ett viktigt handelsprojekt. Det talar för att Storbritannien aldrig kommer att lämna EU. Det kommer att ta en sådan tid att ingen premiärminister vill ha det på sitt samvete. Det finns en stor sannolikhet att det aldrig kommer att ske” menade Günther Mårder.

Storbritannien är Sveriges tredje viktigaste handelspartner. Kraftiga valutasvängningar kommer att komplicera handeln för svenska företag. Günther Mårder tror också att vi fortsatt kommer att få se extremt låga räntor i Sverige.

”Men den här krisen kan också göra att Sverige och svenska företag vinner i attraktionskraft. För den som vågar gå emot vansinnet finns möjlighet att göra fantastiska affärer” sade han.

Solvatten

Kärstin Jacobsson medlem i lokalföreningen Soroptimisterna Sotenäs men i höst kommer hon att bli Sverigepresident för organisationen. Hon berättade för deltagarna om den mycket spännande uppfinningen Solvatten. Det är den svenska uppfinnaren Petra Wadström som ligger bakom den. Solvatten är en soldriven vattenrenare som renar smutsigt vatten så att det blir drickbart. Soroptimisterna samlar nu in pengar för att kunna köpa Solvattendunkar och distribuera dem till kvinnor i utvecklingsländer. Hittills har Soroptimisterna i Sverige samlat in 1,2 miljoner till Solvattendunkar!

”Kvinnorna får köpa dunken för en symbolisk summa. Det man måste köpa är man mer rädd om. Och den här solvattendunken gör dem till egenföretagare och ger dem status i sin by” berättade hon.

Det är viktigt att hjälpa människor så att de i alla fall har möjlighet att få rent vatten till mat och sjukvård.

Alla, enskilda människor eller företag, erbjuds att sponsra Solvattendunkar med valfritt belopp. Vill ni köpa en hel dunk så kostar den 1 000 kronor.

Postgirot till Soroptimisterna Solvatten är 657117-8

Vad gör Fouriertransform i Sotenäs

Per Nordberg, vd Fouriertransform AB, berättade tillsammans med Johan Lundqvist och Jörgen Samuelsson om verksamheten i Sotenäs. Bolaget bildades av svenska staten i kölvattnet av Saabs konkurs.

Genom affärsmässighet och industriellt kunnande ska Fouriertransform bidra till att stärka den svenska tillverkningsindustrin. Strategin sedan bolagets tillkomst har varit att investera och vara aktiv ägare i företag med innovativa, hållbara och kommersialiserbara produkter inom fordon och tillverkningsindustrin.

Till dags dato har man investerat ca 1,6 miljarder kronor i 28 bolag.

Fouriertransform har också som långsiktigt syfte att stödja engagerade entreprenörer i sin utveckling av verksamheter och bolag.

I Sotenäs vill Fouriertransform bidra till utvecklingen av maritima råvaror samt hjälpa till med kopplingen mellan forskning och företagsamhet. Målet med etablering i Sotenäs är att ur några projekt utveckla verksamheter med sådan potential att de också blir aktuella för Fouriertransform som en investering. I dagsläget finns det ett antal projekt och bolag som har en sådan utveckling och potential.

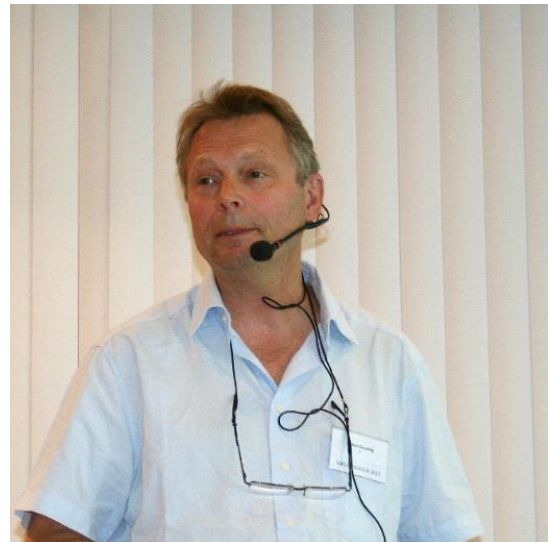
Akvakultur och framtida matförsörjning i ett globalt perspektiv

Anders Kiessling, SLU - Sveriges lantbruksuniversitet, berättade att vi alla lever i ett fullständigt stängt system. "Inget försvinner, inget kommer in, förutom energi" sade han.

Att fortsätta producera mat som vi gör idag kommer inte att fungera i framtiden när vi blir allt fler människor på jorden.

Idag går 40 procent av vår matproduktion till att mätta våra djur. Lösningen på problemet att mätta både människor och djur kan vara aquaculture som innebär att man tar tillvara och brukar havets resurser på ett annat sätt än idag.

"Aquaculture och jordbruk måste närma sig varandra" sade han. I Sverige är kommunerna viktiga aktörer, vara som en katalysator i utvecklingen av aquaculture. De kan ta det första steget att få akademien och näringslivet att mötas.

Småskaligt fiske med selektiva redskap

Sixten Söderberg, FF Norden, har sett förändringen som fisket genomgått de senaste 75 åren i Sverige. När han var barn fanns det 65 fiskebåtar och över 300 yrkesfiskare på Smögen och ön levde på fiske. Idag finns det 15-17 stycken fiskebåtar kvar i hela kommunen. Och återväxten av yrkesfiskare är det dåligt med. Medelåldern inom yrkesfiskarkåren ligger på över 50 år. Idag är det svårt för unga att börja som yrkesfiskare. Sixten Söderberg uppgav att man behöver 3 miljoner kronor i startkapital för att kunna köpa sig en båt och fiskekvoter.

Ska fisket överleva överhuvudtaget måste en förändring ske, menade Sixten Söderberg. Då kan man inte fortsätta att fiska som förut.

"Den rätta vägen är att skaffa redskap som ser till så att det blir balans i havet" sade han. Fiskareföreningen Norden har därför tagit fram en helt unik rist där större räkor fångas och mindre släpps fria. "Vi har lyckats ta fram selektiva redskap. Framtiden är ljus för havet. Men man måste skapa ett regelverk som passar näringen" påpekade han.

Han hoppades därför att näringen och myndigheter och kommuner skulle träffas mer och utbyta erfarenheter. Vilka frågor ska vi arbeta med idag och framåt alla måste ha samma mål.

"Fisket, kommuner och myndigheter måste ha ett långsiktigt synsätt" sade han.

The principle of RAS, utrustning/teknik för att odla fisk

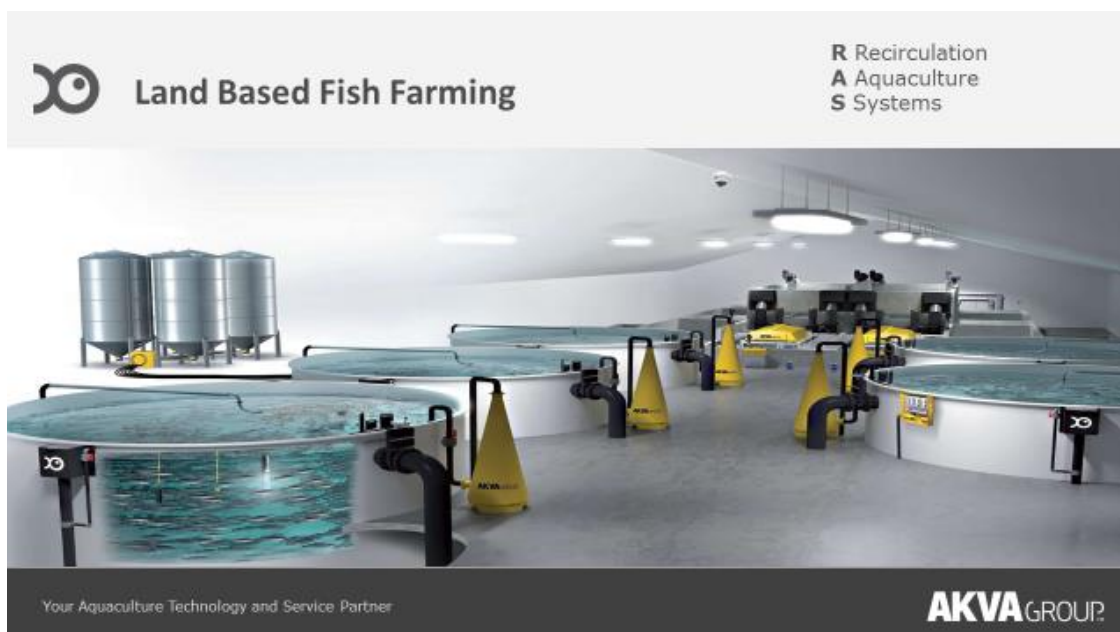

Jacob Bregnballe är vd för AKVAgroun Denmark som är en del av AKVA group ASA ett norskt börsnoterat bolag med 800 medarbetare. Deras system RAS står för Recirculation Aquaculture System som innebär att odlaren bland annat får en optimal vattentemperatur och en optimal syrenivå i sin odling.

”Man får en bättre planlösning av sin fiskproduktion och kan reducera utsläppen” berättade han. Man tar bort avföringen med mekanisk filtrering och ett biofilter tar hand om andra utsöndringar som fiskodlingen skapar.

Företaget deltar i hela processen från en fiskodlings första preliminära ritning till dess fiskodlingen är i full produktion.

Man säljer bland annat odlingskassar och fodersystem för odlad fisk och räkor.

Vad finns i marina råvaror?

Mia Dahlström, Institutionen för marina vetenskaper GU och SP. Hon berättade att en förstudie gjorts där de bland annat kartlade volymer av flöden från berednings och fångstindustrin, samt kartlade projekt och befintliga testanläggningar.

I förstudien skickades en enkät ut riktad företagare. Frågan man bland annat ställde var om företagen var intresserade av en testbädd för värdehöjning av marina råvaror. Av de tillfrågade företagen var 46 procent definitivt intresserade och 38 procent svarade kanske.

VARFÖR HAVET?

- 70% av jordens yta är hav
- Marin biomassa är 90% av vad som är tillgängligt på jorden
- Högre biodiversitet än på land – 15 av 33 djurfyla är exklusivt marina
- Mycket potenta kemiska ämnen – några av de giffigaste djuren lever i havet

Slutsatsen hon drog var att man behövde informera mycket mer om nyttan av en testbädd och vad man som företag kan att vinna på det.

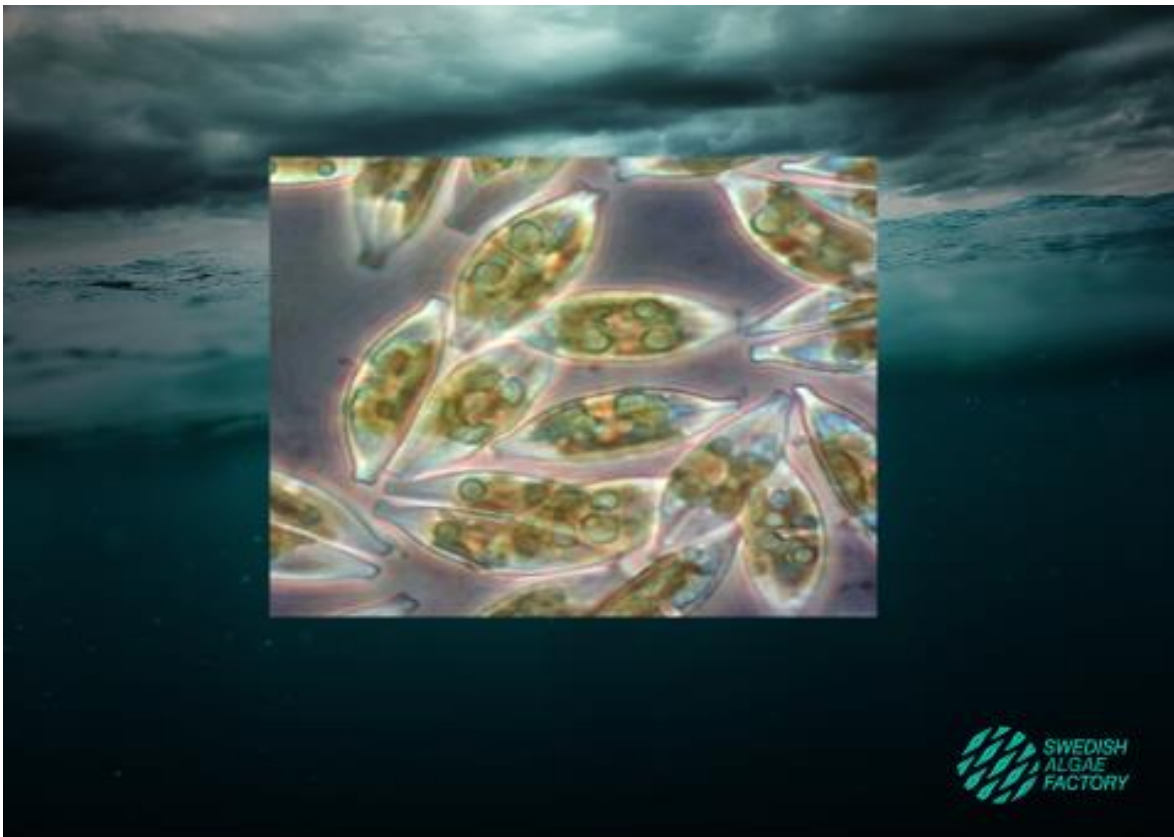
“Vi behöver ha en dialog med alla aktörer som finns på området” sade hon. Fler och mer mötesplatser där akademien, näringslivet möts.

VAD KAN PÅSKYNDNA INNOVATIONER?

- Mötesplatser mellan forskare och företag!
- Demonstrationsanläggningar där idéer kan testas och verifieras innan produktion!
- Samarbeten mellan forskning och industri för att stimulera innovationer och utveckling!

Sofie Allert, vd för Swedish Algae Factory, hade en affärsidé som bygger på att använda kiselalger för vattenrening och återvinning utav näringsämnen där produkter som kiselnanomaterial, olja, gödningsmedel och fiskfoder utvinns från algbiomassan.

Bolaget har fått en miljon kronor i utvecklingsbidrag från Skype-grundaren Niklas Zennström. Nu har man en prototypanläggning på Tången, men målet är att inom kort bygga en större anläggning på taket på en landbaserad fiskodlingsanläggning.

Kiselalgernas skal kan bland annat användas som ett effektivitets-höjande lager i solceller och som ett effektivt isoleringsmaterial.

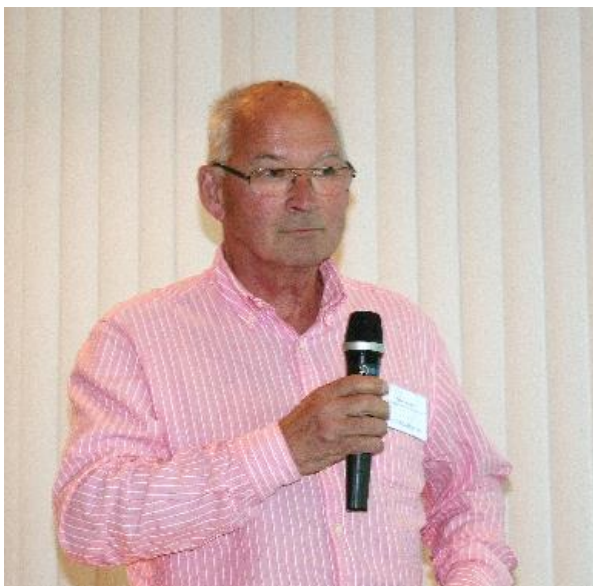
”Det är svårt och energikrävande att syntetisera ett liknande material” sade Sofie Allert.

Nu hoppas hon på försäljning av kiselmaterial under 2018.

”Vi inspireras av naturens genialitet mot en hållbar industri” sade hon.

Sammanfattning av dagen

Peter Hemlin, (M), ordf.
Kommunfullmäktige, Sotenäs
kommun.

Peter Hemlin har en bakgrund som kommunalråd i Trollhättan och var inblandad i att försöka att rädda Saab då företaget stod på randen till konkurs. Av de som förlorade jobben då har en hel del fått nya jobb i många av de innovationsföretag som arbetar just med miljö.

”Allt på vår jord har sin utgångspunkt i vatten. Vi ska försöka åstadkomma en förändring” sade han och återberättade lite av det som deltagarna fått höra under dagen.

”Vår uppgift som ledare är inte att skapa oro. Vi ska istället skapa engagemang och tilltro för att lämna en bra förutsättning till för våra barn och barnbarn.” sade han.

Tänkvärda ord - Havet möter himmelen och människan möter båda.
Inget försvinner, inget kommer in, förutom energi.

Marie Sahlström, Britt Wall,
Staffan Sahlström

Charlotte Kjellsson, Heikki Koskelainen,
Nils Olof Bengtson

Clas-Åke Sörkvist

Lars-Erik Knutsson & Kristina Frigert

Maria Vikingsson & Per Nordberg

Bengt Sjöberg,
finansman från
Lysekil, som skänkt 2
miljarder till
cancerforskningen
nyligen, deltog på
Smögendagen. Det
var tredje gången han
var med.

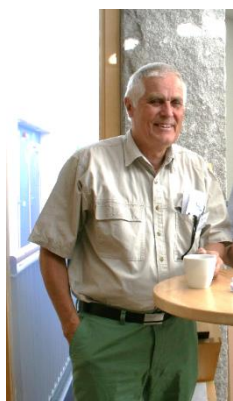
Här tillsammans med
Bengt Lenhoff.

Emma

Petersson & Gunnar Larsson

Ronald Hagbert

Magnus Jinhagen & Henriette Miell

28 juni
2016

Företagande, Kapital, Maritima miljöer & Innovationer #6

Förnamn	Efternamn	Organisation / Företag
Eva	Abrahamsson	Smögens Kulinariska
Mats	Abrahamsson	Kommunalråd Sotenäs, M
Bengt	Adamsson	IUC Väst
Lilian	Adamsson	IUC Väst
Sofia	Agertoft	RAMBO
Kajsa	Ahlsten	SEB, Kungshamn
Sofie	Allert	Swedish Algae Factory
Ingrid	Almén	
Lars	Andersson	D 52 Grafisk Design & Creative Stuff AB
Lars Gustaf	Andersson	
Leif	Andersson	
Leif	Andreasson	Sotenäs kommun, Utvecklingsstrateg
Nils Olof	Bengtson	Sotenäs kommun, Kommunstyrelsen, politiker, M
Göran	Bengtsson	
Britt-Marie	Bergfalk	Almi Företagspartner Väst AB
Lena	Berglund	Smögen Dyk & Upplevelse
Pelle	Berglund	Smögen Dyk & Upplevelse
Johan	Bergqvist	IUC Väst
Leif	Berndtsson	Högskolan Väst, Universitetslektor i företagsek.
Bengt-Arne	Björlin	
Eva	Björlin	
Jenny	Borg	Sotenäs kommun, Kommunikatör
Helena	Bredin	projekt Ren Kustlinje
Jacob	Bregnballe	AKVA Group
Staffan	Buhr	Processcomponent AB
Lars	Bäckström	Landshövding Västra Götaland
Peter	Carlsson	Hifab AB
Håkan	Christensson	Klevs Lantbruk HB
Aina	Dahl	Vestfold fylkeskommune
Mia	Dahlström	GU, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut
Gusten	Danielsson	Cellink AB
Gunnar	Dalblad	Pure Sport Nutrition Sweden AB
Mats	Eklund	Linköpings Universitet, Industriell miljöteknik,
Hilbert	Eliasson	Sotenäs kommun, Kommunstyrelsen, politiker, S
Anna-Lena	Elled	Search Magazine
Hans	Eriksson	Perfecter AB
Mikael	Erlandsson	Företagarna VG
Jan-Erik	Feldt	Lagerpunkten
Gunnar	Fernström	InnovationsKapital
Karin	Fernström	InnovationsKapital

Förnamn	Efternamn	Organisation / Företag
Richard	Finn	Smögens Fiskauktion
Olle	Fogelin	TecNet Nordic AB
Börje	Fors	
Lars	Fossum	Hotel Kaprifol
Kristina	Frigert	Sotenäs kommun, politiker, M
Lars	Gellerstad	
Thomas	Grahn	Majasventure, Chalmers
Agneta	Granberg	
Anders	Gullbärn	Girafa AB
Anders	Gunnarsson	Satt AB
Bengt	Gunnarsson	Rena Hav
Bo	Gustafsson	Västkustens Affärsänglar AB
Thord	Görling	Hällö Affärsutveckling
Ronald	Hagbert	Sotenäs kommun, politiker, M
Britt-Marie	Hallén	Stressinsikt.se
Bo	Hallgren	Sotenäs kommun, projektledare
Bo	Hansson	Smögens Fisketurism
Elinor	Hansson	Sotenäs kommun, Miljöhandläggare
Håkan	Hansson	Sotenäs kommun, politiker, L
Elsie	Hellström	Svinesundskommittén
Peter	Hemlin	Sotenäs kommun, ordf. Kommunfullmäktige, M
Lars	Hjalmarsson	Trollhättans kommun
Mikael	Holm	Lerøy
Niklas	Holmgren	Rena Hav AB
Christer	Höij	
Stig	Insulán	Product development
Kärstin	Jacobsson	Rena vattentankar, Solvatten
Lars	Jacobsson	The Perfect World Foundation
Ragnhild	Jacobsson	The Perfect World Foundation
Jens	Jensen	AKVA Group
Magnus	Jinhagen	Kinnarps, Trollhättan
Göran	Johansson	Malmöns Marina
Kenth	Johansson	Svenska Woody
Lars	Johansson	RAMBO
Ola	Johansson	Almi Invest AB
Pontus	Johansson	AB Karl Hedin
Tore	Johansson	TJN Ekonomikonsult
Ulla-Britt	Johansson	
Ingela	Karlander	Fiskareföreningen Norden UPA
Bengt-Åke	Karlsson	TB Lager
Daniel	Karlsson	IUC Väst
Leif	Karlsson	
Willy	Karlsson	WK Konsult

Förnamn	Efternamn	Organisation / Företag
Anders	Kiessling	SLU (Sveriges lantbruksuniversitet)
Susanna	Kindberg	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut
Charlotte	Kjellmert	Hallvarsson & Halvarsson
Lars-Erik	Knutsson	Sotenäs kommun, Kommunstyrelsen, politiker, S
Heikki	Koskelainen	LL41 Communications
Gunnar	Larsson	International Automotiv Adviser
Jan-Olof	Larsson	Sotenäs, riksdagsledamot, S
Jennie	Larsson	SEB
Tomas	Larsson	Sotenäs kommun, Näringslivsutvecklare
Bengt	Lenhoff	Affärsängel
Margita	Lenhoff	
Jan	Lindblom	Innovatum
Susanne	Lindgarth	PhD, GU Institutionen för marina vetenskaper
Bengt	Lindgren	
Arne	Lindström	OKA Orust KretsloppsAkademi
Margareta	Ling-Vannerus	Projectéa
Claes	Lundberg	Rena Hav
Johan	Lundqvist	Fouriertransform AB, Ouest
Dick	Lövbrand	
Mariette	Malm	Leröy Smögen Seafood, Kvalité- och Miljöchef
Christer	Martinsson	CMC AB
Roland	Mattsson	Sotenäs kommun, Kommunstyrelsen, politiker, M
Anders	Melander	Melander AB
Henriet	Miell	
Günther	Mårder	vd Företagarna
Louise	Nicander	Byggnadsfirma Rolf Johansson i Hunnebostrand AB
Bo	Nilsson	Bo Nilsson Konsult
Per	Nordberg	Fouriertransform AB
Dag	Nordbotten	Vestfold fylkeskommune
Inga-Britt	Nordqvist	Iterit AB
Fredrik	Norén	Marin Biogas
Kristina	Nyblom	Sotenäs kommun, Miljöhandläggare
Anders	Olsson	Strömstad kommun, Näringslivutvecklare
Bo	Olsson	ABO
Göran	Olsson	ordf. Kusthandlarna Sotenäs
Krister	Olsson	Verksamhetsledare, Leader Bohuskust och gränsbygd
Malin	Oresten	ordf. Företagarna Sotenäs
Stephan	Pascall	Europlan UK Ltd
Gunnar	Peterson	Högskolan Väst, Universitetslektor i informatik
Emma	Petersson	Hifab
Christer	Ragnar	Finreco AB
Bengt	Raner	Almi Företagspartner Väst AB

Förnamn	Efternamn	Organisation / Företag
Henric	Rhedin	SHT Sinterma AB
Veronica	Rosén	Entreprenörsarenan
Rune	Rosenqvist	
Anna-Karin	S. Öjerskog	Moderator, AHEAD
Marie	Sahlström	MARIE SAHLSTRÖM MARKETING
Staffan	Sahlström	FWT
Cajsa Malin	Sandblom	Svinesundskommittén
Jörgen	Samuelsson	Fouriertransform AB
Ragnhild	Selstam	Sotenäs kommun, politiker, M
Bengt	Sjöberg	Västkustens Affärsänglar AB
Jan	Skoglund	Hotell Smögens Hafvsbad
Lars-Arne	Staxäng	Lysekils kommun, riksdagsledamot, MP
Karin	Stenlund	Fyrbodals kommunalförbund
Rose-Marie	Stenström	Swedbank, Kungshamn
Mats-Ove	Svensson	Europlan UK Ltd
Per	Svensson	Rektor Sotenäs Kompetenscentrum
Jan	Swensson	
Andreas	Sülau	Sotenäs Kompetenscentrum, Vuxenutbildningen
Sixten	Söderberg	Fiskareföreningen Norden UPA
Clas-Åke	Sörkvist	Tanums kommun, Kommunstyrelsen, politiker, C
Jörgen	Throne	
Kenny	Thärnström	Sotenäs kommun, politiker, L
Diana	Waage	Lantfisk AB
Britt	Wall	Sotenäs kommun, Oppositionsråd, S
Erik	Wallin	Position Väst
Carina	Ward	
Jenny	Veide Vilg	Chalmers Industriteknik
Britt	Westerlind	Fouriertransform AB
Magnus	Westerlind	Fouriertransform AB
Maria	Vikingsson	Sotenäs kommun, Kommunchef
Martin	Wänblom	VD/CEO, Innovatum
Frida	Åberg	Havs- och vattenmyndigheten

**TACK FÖR DENNA GÅNG OCH
VÄLKOMNA TILLBAKA 2017**

företagarna

Sotenäs kommun

**VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
MILJÖNÄMNDEN**